

Diferenciální diagnostika artralgií a artritid – diagnostické možnosti v ambulanci praktického lékaře pro děti a dorost – kazuistiky a shrnutí pro praxi

doc. MUDr. Kateřina Bouchalová, Ph.D.¹, MUDr. Hana Flögelová, Ph.D.¹, MUDr. Zuzana Pytelová¹,
MUDr. Lucie Sulovská, Ph.D.¹, prof. MUDr. Jan Mareš, Ph.D.², MUDr. Jakub Čivrný³

¹Dětská klinika, LF UP a FN Olomouc

²Neurologická klinika, LF UP a FN Olomouc

³Radiologická klinika, FN Olomouc

Přehledná část článku je věnována diferenciální diagnostice artralgií a artritid s důrazem na infekční etiologii. Jsou shrnuty základní přístupy k diagnostice artritid u dětských revmatických onemocnění v ambulanci dětské revmatologie a také možnosti, jak k tomuto postupu mohou přispět praktičtí lékaři pro děti a dorost (PLDD). Přinášíme kazuistiky dětských pacientů s artritidou provázející revmatická onemocnění. Artritida může být prvním projevem juvenilní idiopatické artritidy (JIA), systémového lupus erythematos (SLE), IgA vaskulitidy a mnoha dalších revmatických nemocí, nebo se vyvine v jejich průběhu. Časná diagnóza je klíčem k úspěšné léčbě.

Klíčová slova: artritida, artralgie, infekce, juvenilní idiopatická artritida, systémový lupus erythematos, IgA vaskulitida, reaktivní artritida, diferenciální diagnostika.

Differential diagnosis of arthralgia and arthritis – how general practitioners might contribute – case reports and summary for clinical practice

An article is focused on differential diagnosis of arthralgias and arthritides with stress on infectious etiology. We review basic attitudes in diagnostics of pediatric rheumatic diseases and how general practitioners might contribute. Case reports of children with arthritis as a symptom of pediatric rheumatic diseases are described. The arthritis might be the first symptom of juvenile idiopathic arthritis (JIA), systemic lupus erythematosus (SLE), IgA vasculitis and many other rheumatic diseases, or it develops during the disease course. An early diagnosis is a clue to successful therapy.

Key words: arthritis, arthralgia, infection, juvenile idiopathic arthritis, systemic lupus erythematos, IgA vasculitis, reactive arthritis, differential diagnosis.

Úvod

Artralgie a artritida/y představují symptomy širokého spektra onemocnění, která patří do péče mnoha pediatrických oborů. Základní diferenciální diagnostika je proveditelná v ordinaci PLDD. Takto je možné v první fázi vyšetřování dítěte potvrdit či vyloučit infekci jako významný faktor v etiologii kloubních potíží.

Artritida je charakterizována typickými zánětlivými projevy (otok, proteplení, omezená hybnost, bolest, event. zarudnutí nad kloubem), z hlediska časového jako chronický zánět označujeme proces trvající 6 a více týdnů. Pro revmatický zánět kloubů je typická absence zarudnutí, kterým naopak mohou být provázeny bakteriální artritidy. Jako artralgie označujeme bolest kloubů. Bolest lokalizova-

ná do končetin, svalů a kloubů je v dětském věku poměrně častá a je uváděna u 4–30% zdravých dětí (1, 2, 4).

Infekce jako příčina artritidy

Infekce přítomná v kloubu či kosti je příčinou **infekční artritidy či osteomyelitidy**. Artritidy spojené s infekcí mohou být septické, reaktivní nebo postinfekční.